

Tussen Regge en Dinkel

Van een Havenstaking.

Al klinkt het misschien wat vreemd, en zal het vooral de Rotterdammers en Amsterdamers vreemd in de oren klinken, ook wij hebben hier ons havenconflict gehad. Dat zat zo:

De havenwerken worden hier geëxploiteerd door de N.V. „Sesam”, een half gemeentelijk, half particulier bedrijf met aan het hoofd een directeur, de heer Fischer. Van dezen heer Fischer kan gezegd worden, dat hij nogal tamelijk eigen-gereid is. Zijn wil is zo'n beetje wet en heeft hij eenmaal neen gezegd, dan zou het ook neen moeten blijven. Nu lag er deze dagen een schip in de haven, dat water maakte en er worden in de regel voor de lossing van dergelijke schepen speciale laarzen ter beschikking gesteld. Dus vroeg men ook in dit geval hier om. Blijkbaar echter had de baas zijn muts scheef staan, in ieder geval beweerde hij geen opdracht te hebben ontvangen om laarzen te verstrekken en aangezien men zonder deze niet in het viezige en drabbe water kon werken, weigerden achtereenvolgens een drietal arbeiders aan het werk te gaan. Ontslag volgde op de voet en uit solidariteit legden toen ook alle andere arbeiders het werk neer. De stakers stelden zich met de E.V.C. in verbinding en deze had een onderhoud met den reeds genoemden heer Fischer, welke zich echter achter den baas stelde en dus werden geen laarzen verstrekt. Het beperkte zich echter niet tot dit conflict. Ook de havenarbeiders uit de Hengelse haven opperden het plan om de arbeid neer te leggen, evenals de aardappellossers. Vooral dit laatste dreigde mede in verband met de achter de rug liggende watersnoodperiode een gevaar voor de voedselvoorziening te worden en dus werd een bespreking gearrangeerd met de commissie van beheer, de heer Haman, als toezienend commissaris der N.V. „Sesam” en wethouder Nijkamp. Men wist de directie tot onderhandeling te bewegen en deze was uiteindelijk bereid met een deputatie uit de stakers te praten mits allen weer aan het werk zouden gaan. Na beraadslaging stemden deze daarmee in, op voorwaarde dat de bespreking binnen één uur zou plaats vinden. De bedrijfscommissie der arbeiders heeft in deze besprekingen bereikt, dat de ontslagen als niet gedaan zouden worden beschouwd en dat geen rancune-maatregelen zouden worden genomen. Over de eis tot vergoeding van geleden loonschade tengevolge van de staking wordt nog onderhandeld.

Aldus het einde van dit op zichzelf zeer kleine conflict. Het belangrijke hier is echter, dat ook deze Twentse havenarbeiders hebben bewezen door solidariteit tot iets in staat te zijn. De havenwerken hier staan in geen enkel vergelijk tot de werkelijke havens in de grotere steden en daardoor waren de havenarbeiders dan ook altijd verplicht bij een eventueel conflict hun mondje dicht te houden. Nu hebben zij zich in een bedrijfsorganisatie verenigd en middels deze eigen bedrijfsorganisatie zijn zij er dan ook in geslaagd een onrechtvaardige daad weer ongedaan te maken.

In de volksmond heet het hier „achterland” en waarschijnlijk omdat het woord „achterlijk” eveneens met dit achter begint, neemt men veelal zonder meer aan, dat we hier ook achterlijk zouden zijn. Niets is echter minder waar. We hebben in alles ons deel en willen ook in alles ons deel hebben. Zo ook met de diverse mal-verstades. Wanneer je de kranten geloven mag, bestaat er in het Westen van het land bijna niets anders dan fraude. Fraude bij de Hark, fraude bij de Unilever enz. Nu, we kunnen tevreden zijn, want op onze beurt hebben we hier onze eigen fraude ook.

Het was de Winterswijkse politie ter ore gekomen, dat bij de uitreiking van distributiebescheiden aldaar handelingen gepleegd waren, die in strijd waren met de voorschriften. Zij stelde zich in verbinding met de C.C.D. en Maandagmiddag 4 Maart j.l. deed men onver-wacht een inval in het uitreikingslokaal. Bij verschillende ambtenaren werden distributiebescheiden in persoonlijk bezit aangetroffen en

bij het verhoor bleek, dat ook andere ambtenaren zich aan deze frauduleuze handelingen hadden schuldig gemaakt. Een zevental ambtenaren is hangende het onderzoek geschorst, terwijl tegen een aantal anderen proces-verbaal is opgemaakt.

Hier heeft men reeds de voorbeelden wat ons van de geleide economie, dus de instelling van een ambtenarenstaat, te wachten staat. Een corrupt ambtenarenkorps, welke tot diefstal in de gelegenheid is en waarvan in negen van de tien gevallen de kleine man de dupe is.

STALIN liquideert

Van een lezer:

„Radio Moskou meldt, dat in een vergadering van de Opperste Sowjet, Stalin en alle overige volkscommissarissen zijn afgetreden. Terstond werd de maarschalk belast met de vorming van een nieuwe regering. In verband hiermede merken wij op, dat de benaming „Raad van Volkscommissarissen” wordt gewijzigd in „Raad van Ministers”.

Dit bericht uit „De Waarheid” van 16 Maart is wesprekend genoeg. Stap voor stap is de Russische bureaucratie bezig, de beginselen en vormen, die men na de Revolutie van '17 als heilig beschouwde, te liquideren. Met de dag wordt het den objectieven beschouwer duidelijker, dat het pure waanzin is om nog van het „socialistische”, of zelfs wel „communistiche” Rusland te spreken.

Inderdaad, het is geen tactiek, zoals men ons van „bevoegde zijde” wel eens wijs wil maken. Het is het doelbewuste en consequente doorvoeren van het plan: opheffing van de Komintern, stimulatie van godsdienst en „nationaal bewustzijn”, zoals dat ook in de oorlog plaatsvond. Alles wijst er op dat de Russische machthebbers behoefte hebben aan dezelfde middelen, die de uitbuiters altijd gebruikten om hun arbeids-slaven in het gareel van „gehoorzaamheid aan Staat en wet” te houden. De liquidatie van de „Opperste Sowjet” en „de Raad van Volkscommissarissen” toont ons arbeiders, dat wij van de Russische bureaucratie niets anders te verwachten hebben dan verdere reactionaire maatregelen, ofschoon het in wezen slechts de betekenis van een naamsverandering heeft. Want de politiek die Rusland voert is niet van vandaag of gisteren. Tekenend is het alleen, dat men zo ver durft gaan, zonder dat er blijkbaar ergens enige tegenkanting is. Men acht het zelfs niet meer nodig de „schijn” op te houden.

Des te meer wekt het verwondering, dat nog zoveel arbeiders, inplaats van te vertrouwen en te bouwen op de kracht van eigen klasse, zich blind staren op dat wat niets meer heeft te maken met de „Glorie van de Russische Revolutie”.

Zij beseffen nog niet dat de vrijmaking van het proletariaat uit de wurgende greep van Staatsmacht en „Geleide economie”, alleen ons eigen werk kan zijn, steunend op de internationale eensgezindheid van alle slaven en onderdrukten.

Frühlingserwachen of Lente in Duitsland

Uit „Parool” 21-3.: „Maandag vonden in Hamburg relletjes plaats als gevolg van de verminderde rantsoenen. Bakkerswinkels werden geplunderd en een groep van 150 mensen viel een voedseltrein aan, waaruit zij zakken meel stalen”.

Rectificatie

In het artikel „Voorvechters der „Democratie” van 16 Maart stond dat Prof. Cobbenhagen beweerd had, dat door het afwijzen van Marx' filosofische grondslag, zijn waardeleer als bagatel wordt behandeld. De tekst is evenwel onjuist afgedrukt en men dient in de plaats daarvan te lezen:

„... Enige tijd geleden, werd door een der Nederlandse professoren, M. J. H. Cobbenhagen, beweerd, dat door het afwijzen van Marx' filosofische grondslag, zijn arbeidswaardeleer en zijn beschouwingen ten aanzien van kapitaals-accumulatie en ondernemingsconcentratie, — het monopolie-verschijnsel te veel als bagatel wordt behandeld”.

Ze zijn bereid

„De Waarheid” van 21-3. citeert uit 'n rede van de pers-attaché Lawrence bij de Britse ambassade in Rusland: „Het hoofddoel van de buitenlandse politiek van de Sowjet-Unie is gericht op de verdediging”. „Het gevaar bestaat echter, dat indien de Russen het gevoel zouden krijgen, dat er tegen hen wordt samengespannen, zij zouden overgaan tot een strategie van offensieve verdediging”. Wat „offensieve verdediging” is, weten we nog uit de tijd van de Duitse opmars door Europa.

BROCHURES

Van Slavenmaatschappij tot Arbeidersmacht à f. 0,90. 1e deel Arbeidersraden à f. 1,25 bij de Uitgeverij verkrijgbaar. Bestellingen worden na ontvangst van postwissel of giro direct uitgevoerd.

Ingebonden exemplaren „SPARTACUS” 1945. In verband met onze beperkte oplage kunnen wij niet alle bestellingen uitvoeren. Zij die reeds betaald hebben, ontvangen het gebonden exemplaar.

V.S.V. Vergaderingen

IJMUUDEN (Oost).

Maandag a.s. 1 April in café „Griffioen” Trompsstraat. Voor alle lezers van Spartacus. Onderwerp: „Socialisme of ondergang”.

HILVERSUM.

Iedere Vrijdag 8 uur, in „Ons Gebouw” Havenstraat. Gelegenheid tot discussie, voor alle Spartacuslezers.

ROTTERDAM.

Donderdag 4 April 7.30 uur, Breede Hilledijk 104 (Achter Hulpweg Maashaven).

Onderwerp: „De komende verkiezingen”.

6 April 1946

Prijs 15 cent

6e Jaargang - No. 14

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur:
TJEERD WOUDESTRA
Voorl. adres: Beursstraat 17, A'dam-C.

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres administratie: Trueringstraat 8
Postgite 168797 ten name van
Uitgeverij „De Vlam” — Amsterdam

De Organisatie van het Barbarisme

Met ingang van de nieuwe bonnenperiode is het broodrantsoen in Nederland verlaagd van 2800 tot 2400 gram per week. Ondanks het feit, dat reeds maanden geleden volgens de dagbladen het brood „vrij” zou komen. Het is echter niet zo zeer deze verlaging zelf, als wel de toelichting, hierbij door minister Mansholt gegeven, die onze aandacht verdient.

Volgens deze toelichting is de rantsoenverlaging niet zo zeer veroorzaakt door de slechte voedselpositie in Nederland, als wel door de wereldsituatie. Nederland, dat blijkbaar zo ongemerkt van een hongerland tot een rijk land is geworden, moet n.l. zijn bijdrage leveren om de voedselnood in andere landen te helpen overwinnen. Zoo zal ca. 50.000 ton graan aan Frankrijk worden geleverd, een hoeveelheid, ongeveer overeenkomende met wat in Nederland door deze rantsoenverlaging in 4 maanden kan worden bezuinigd.

Maar niet alleen voor de Franse bevolking zullen wij een deel van ons voedsel moeten afstaan. Inderdaad is de voedseltoestand in bezet Duitsland schrikbarend. In de Britse zone, waar 23 miljoen mensen „leven”, is het broodrantsoen verlaagd tot 1250 gram per week; het totale rantsoen bedraagt thans nog slechts 1000 calorieën per dag, terwijl een minimum van 2000 hard nodig wordt geacht voor het behoud van de gezondheid van een niet-werkende. Meer nog dan deze getallen spreken misschien de plunderingen, die in Hamburg en waarschijnlijk ook wel op andere plaatsen zijn voorgevallen; de voedselnood in Duitsland herinnert in alle opzichten aan wat wij zelf meemaakten in de hongerwinter. En zelfs deze toestand kan waarschijnlijk niet blijven gehandhaafd; wanneer geen onmiddellijke hulp wordt geboden, zal het rantsoen in de Duitse zone tot beneden de 500 calorieën moeten dalen.

In andere delen van de wereld is de toestand niet beter. Volgens de Engelse minister van voedselvoorziening moeten in Europa 125 miljoen mensen leven van minder dan 2000 calorieën per dag. In sommige streken van Hongarije, Oosten-

rijk, Polen, Joego-Slavië, Slowakije, Griekenland, West-Rusland en Duitsland heerst directe hongersnood; het rantsoen in deze gebieden bedraagt 1000 calorieën en minder. Ook in Indië, China en Japan heerst hongersnood.

Gevolgen van de oorlog? Zeker geldt dit voor de elf miljoen Duitsers, die uit het door Polen geannexeerde gebied beoosten de Oder worden verdreven. Zij doen in deze statistiek niet mee. Want zij behoren niet meer tot het nu door Polen geannexeerde gebied en in het overige Duitsland zijn zij even vreemd als overal op de wereld. Zij behoren tot degenen, die door de oorlog dakloos zijn gemaakt, die uit hun land zijn verdreven en hun magen vormen geen extra-belasting voor de nijpende voedselpositie van de wereld. Zij zijn veroordeeld om van de wereld te verdwijnen, omdat men heeft vergeten, op de nieuwe wereldkaart, die door de „Grote Drie” te Potsdam is gemaakt, een plaats voor hen open te laten.

De oorlog, die gedurende 5½ jaar over de wereld heeft geraasd, heeft gehele landen verwoest. In Oost-Europa, het land van de verschroide aarde, is de hongersnood als gevolg van de oorlog onmiddellijk te begrijpen. Maar de hongersnood is niet beperkt tot de landen, die op deze wijze direct door de oorlog werden getroffen, ook al is daar de toestand het meest ernstig. In Frankrijk, dat naar verhouding veel minder geleden heeft en dat reeds bijna een jaar eerder „bevrijd” was, zodat de oogst 1945 niet onder de oorlogshandelingen heeft geleden, is de toestand ook zeer slecht. En het zijn niet alleen de misoogsten in vele delen van de wereld, die hiervan de schuld dragen. Het is niet alleen het door de oorlog ontstane gebrek aan arbeidskrachten, niet alleen het gebrek aan meststoffen, nu de stikstoffabrieken ontplofbaar stoffen hebben vervaardigd. Het is ook een gevolg van de daziezenpolitiek van de Franse regering, die wel machines wilde invoeren, maar geen levensmiddelen. Want voor de Franse regering gaat het er in de eerste plaats om, het uitbuitingsapparaat weer

op te bouwen. Binnen het raam van deze kapitaalspolitiek is voor een bevrediging van de behoeften van de bevolking geen plaats.

De hongersnood in zijn acute vorm is een gevolg van de oorlog. Maar reeds vóór de oorlog was er hongersnood. Grote gebieden van China werden er geregeld door geteisterd. In de meeste koloniën was het niet anders. En over de gehele wereld waren de werklozen ondervoed.

De bourgeoisie heeft nu ontdekt, dat hongersnood leidt tot opstand, in elk geval tot plundering en chaos. En „in naam van de orde” wil zij nu de strijd tegen de honger aanbinden. Tot dit doel is opgericht de F.A.O., de „Food and Agriculture Organisation”, die een plan zal moeten ontwerpen voor landbouwhervormingen, die de oplossing van het hongerprobleem in de komende jaren mogelijk zullen moeten maken.

Want reeds heeft men uitgerekend, dat de vooroorlogse wereldproductie ontoereikend was, om alle mensen in voldoende mate te voeden. Zelfs op de grondslag van deze productie zou er een tekort zijn van

Hongersnood

15—20% aan granen, terwijl de productie van melk, vlees, fruit en groente zou moeten worden verdubbeld of verdrievoudigd. Dit waren n.l. de artikelen waarvan bijna ieder, met uitzondering van de bezittende klassen te weinig kreeg. Het zal duidelijk zijn, dat de oplossing van het hongervraagstuk niet alleen een kwestie is van voldoende productie. Vóór de oorlog, toen de productie van levensmiddelen blijkens de berekeningen van de F.A.O. nog bij lange na niet toereikend was om in de werkelijke behoeften van alle mensen te voorzien, toen grote delen van de wereld door hongersnood werden geteisterd en in vrijwel alle landen een belangrijk deel van de bevolking ondervoed geraakte, moesten grote hoeveel-

heden levensmiddelen worden vernietigd. En ook nu worden in Amerika grote hoeveelheden graan liever als veevoeder gebruikt, dan ze naar Europa te exporteren. Dit graan wordt niet naar Europa gebracht, omdat het niet kan worden betaald, omdat Europa niet kan antwoorden met export van artikelen, die op de Amerikaanse markt aftrek vinden. Europa is niet langer een van de belangrijkste industriegebieden der wereld. Zijn industrie is verwoest en het weinige dat over is, is hopeloos achter geraakt bij de snelle ontwikkeling in Amerika. Europa heeft zijn belangrijke positie in het wereldgeheel verloren en daarmee is het de mogelijkheid kwijt om zijn bevolking van 500 miljoen mensen te voeden.

Er zal dan ook geen sprake van zijn, dat de door de F.A.O. gepropageerde hervormingen aan de Europese bevolkingen zullen toestaan een hoger levenspeil te bereiken dan vóór de oorlog. In tegendeel. Dit levenspeil zal tot ver beneden het vooroorlogse moeten dalen. Want niet alleen, dat Europa zijn belangrijke plaats in de wereldeconomie voorgoed heeft verloren, ook het kapitalisme in zijn geheel verkeert in veel groter moeilijkheden. De concurrentie tussen de beide overgebleven machtige kapitaalsgroepen, Amerika en Rusland, dwingt deze machten tot een steeds verder opvoeren van de wapenning, in een mate, die alles wat we tot nu toe op dit gebied hebben meegemaakt in de schaduw stelt. Opnieuw zullen de stikstoffabrieken explosieven maken in plaats van meststoffen; zullen de arbeidskrachten aan de levensmiddelen-

industrie worden onttrokken en in de oorlogsindustrie tewerk gesteld. Maar zelfs de dan nog overblijvende productie-mogelijkheden ten aanzien van levensmiddelen zullen niet worden benut. Want wie moet deze levensmiddelen verbruiken, wie moet ze kopen? De zeven of meer miljoen werklozen, die volgens het plan der geallieerden in Duitsland zullen zijn? De vele werklozen in andere landen, waar de industrie de concurrentie tegen de Amerikaanse niet vol kan houden? De massa's der uitgebuiten in Afrika en Azië? Zij allen zullen aan het verbruik van levensmiddelen geen of slechts een gering deel hebben, omdat zij geen of slechts een gering aandeel hebben in de productie van wapenen voor de volgende oorlog. En wie niet meewerkt in de voorbereiding van deze nieuwe strijd, (die het voortbestaan van het kapitaal mogelijk zal moeten maken ten koste van het leven niet meer van miljoenen, maar van honderden miljoenen van mensen), die heeft zelf in dit kapitalistische stelsel geen recht meer om te leven. Leven mag nog slechts hij, die mee wil werken aan de vernietiging van het leven. Alle anderen, die buiten deze arbeid staan, zijn aan de honger overgeleverd.

In de gebieden van de aarde, die het centrum zullen worden van de nieuwe wapeningsindustrie, zal aan de bevolking een zeker levenspeil worden gewaarborgd. Andere gebieden, die om economi-

sche of strategische redenen buiten deze ontwikkeling blijven, worden aan de ondergang prijs gegeven. De tienduizenden slachtoffers van de honger in de winter 1944/45 in Nederland, de honderdduizenden, die tijdens het beleg van Leningrad zijn omgekomen; de miljoenen die in de tweede wereldoorlog zijn gestorven; zij allen zijn nog maar een gedeelte van de slachtoffers, die door het moderne kapitalisme worden gemaakt. De elf miljoen Duitsers uit Polen verdreven; de zeven miljoen toekomstige werklozen in Duitsland, zij zijn reeds niet meer de slachtoffers van de tweede wereldoorlog, maar van de voorbereidingen van de derde. Zij zijn de eersten van de honderden miljoenen, die in de komende jaren in deze strijd en reeds tijdens zijn voorbereiding de dood zullen vinden.

Het vraagstuk van de honger kan door het kapitaal niet worden opgelost, zomin als enig vraagstuk waarmee het levensbelang van de mensheid is gemoeid. Geen F.A.O. kan hier iets aan doen, ook al zijn haar plannen, wat de technische kant betreft nog zo volmaakt. Deze plannen bewijzen alleen dat het anders kan, wanneer de wereld eenmaal van de kapitaalsheerschappij zal zijn bevrijd. Maar zolang de winstbelangen van het kapitaal de loop der gebeurtenissen bepalen, zolang de concurrentie tussen de kapitalistische grootmachten dus voortduurt, zolang de ene kapitaalsgroep slechts kan leven door de vernietiging van de andere, zolang staat de gehele maatschappelijke productie niet in het teken van het leven, maar in dat van de dood.

De tactiek der Stakingsbrekers

noemen, want elke fabrieksarbeider, die in staking is geweest, kan hier uit eigen ervaring spreken.

De wijze echter waarop in de laatste tijd op stakingen wordt gereageerd van de zijde der regering, door de met haar samen werkende vakbonden en de pers, heeft het karakter aangenomen van een propaganda om stakingen te breken. Ook vroeger vond dit plaats, maar langzaam schijnt het meer een georganiseerde propaganda te worden. En dat niet alleen met het doel de uitgebroken staking-zelf te verlammen; meer in het bijzonder juist, om solidariteitsbewegingen van andere, niet in strijd zijnde arbeiders te voorkomen. Een nieuwe methode dus om uitbreiding van stakingen te verhinderen. Voorheen probeerde men dat door het niet-publiceren van stakingsberichten. Thans slaat men echter direct op de grote trom en stempelt de stakers tot misdadigers, tot saboteurs van de levensmiddelenvoorziening. Dit lawaai heeft evenwel ook nog een andere betekenis. Uit de vele stakingen, die nu hier, dan daar uitbreken, is het ook de regering en haar helpers wel bekend, dat er onder de arbe-

dersklasse grote ontevredenheid heerst. Zij vrezen daardoor uitbreiding der stakingen en als tegenweer zeggen zij aan de arbeiders, dat als in de levensmiddelenbedrijven het werk wordt neergelegd, de rantsoenen nog zullen moeten worden verlaagd en dat zij de staken, en zij alleen daarvoor de verantwoordelijkheid dragen. Aldus wordt de verantwoording voor de slechte levensmiddelenvoorziening van de regering afgewenteld op één groep arbeiders, die, door de tegen hen gevoerde propaganda-actie murw gemaakt moet worden. Verder beweert men dan nog — hetgeen voor een deel inderdaad juist is —, dat bij staking in de levensmiddelenbranche, feitelijk het gehele arbeidsproces op losse schroeven komt te staan. Reden te meer voor de bourgeoisie om te trachten de machtspositie, zoals deze van de stakers bij de meelfabrieken, te breken.

De tactiek der stakers.

Met de staking alleen echter kunnen de arbeiders bij lange na niet volstaan. Er zelfs van afgezien, dat een deel van hen voor de argumenten der heren zou kunnen zwichten, hebben de stakers al dadelijk de taak om de georganiseerde hetzpolitiek van de pers te door kruisen met hun eigen propaganda! Deze is voor-

waarde om de arbeiders uit de andere bedrijven op te roepen door ook te staken de actie uit te breiden. De hoofdzakelijk ligt op het gebied der voorlichting.

In tienduizenden en nogmaals tienduizenden pamfletten en geschriften moeten de stakers zich tot de bevolking wenden. Zij moeten met hun manifesten aan de fabriekspoorten staan en daar tot de arbeiders spreken. Er moet gepropageerd worden aan de bakkerswinkels en aan de vrouwen moeten manifesten worden uitgereikt. Er moeten speciale groepen tot taak krijgen bij winkels aan de vrouwen, die eventueel in de rijen zouden moeten staan, de reden der staking uiteen te zetten. In openbare vervoersmiddelen, zoals b.v. de tram en aan openbare gebouwen (arbeidsbeurs en vakverenigingskantoren) alsmede aan tramhuisjes-standplaatsen van taxi's, in- en uitgangen van stations (vooral op vertrekuren van arbeiders en kantoorpersoneel naar hun werk) ponten e.d., moeten manifesten worden uitgegeven. Kortom op alle mogelijke wijzen moet de propaganda worden gevoerd en moet uiteengezet worden, waarom de staking is uitgebroken. Er moet een dam worden opgeworpen tegen de alleenheerschappij van de pers, die in

dienst staat van de regeringspolitiek en dus arbeiders-vijandig is.

Alleen door zo te handelen kunnen de stakers de sympathie van de werkende bevolking winnen. En dat is de beste ondersteuning van elke strijd. Te weten dus, dat men geruggesteund wordt door de solidariteit van de werkers. Dat geeft uithoudingsvermogen en het gevoel voor een rechtvaardige zaak te vechten. Een dergelijke actie is echter niet alleen van belang voor de ondersteuning van de strijd. Want nodig is, dat de stakers zelf actief bezig zijn. Het aantal bij deze actie betrokken is klein, omvat ongeveer 250 man. Zouden deze arbeiders maar blijven wachten op het verdere verloop van de onderhandelingen, dan is de staking geblokkeerd en loopt daarmee onherroepelijk dood. Nodig is, dat dus alle 250 man actief in de staking zijn betrokken door zelf handelend op te treden. Zij moeten zelf de mensen zijn, die deze propaganda-actie voeren.

Een dergelijke beweging is de enige voorwaarde waarop arbeiders in deze tijd nog kunnen strijden, want zo alleen kan de propaganda-actie van de burgerij doorbroken worden en op den duur te pletter lopen.

Van het Westelijk front GEEN NIEUWS

Bij de her-vertoning van dit product uit de eerste wereldoorlog, naar het bekende boek van Remarque, had men het zonder bezwaar kunnen ondopen in „Van geen der fronten iets nieuws”.

De film laat, in een adembenemend tempo, zien hoe de uittocht der Duitse soldaten naar het front begint als een machtig groots feest; hoe de jeugd in de scholen wordt opgehitst om vrijwillig dienst te nemen; hoe ze gedruild wordt en gepest door onderofficieren met minderwaardigheidsgevoelens, die voor het eerst kans krijgen hun machtsbelustheid op de recruten uit te leven, waarvoor ze, door de hogere officieren worden geprezen en waaruit de latere SS is voortgekomen.

We beleven, zoals geen daarna vertoonde film het ons dieper deed beleven, de verschrikkingen op het slagveld, in de loopgraven. We zien de jongens vallen, wegmaaien, vertrapen. We zien ze moorden, schieten, steken. We horen de gesprekken in „rustige” ogenblikken, als er, soms 'n volle dag, geen nieuws van het Westelijk front te melden is; ze vragen zich af „waarom?” en weten geen antwoord. We zien ze als uitgehongerde beesten aanvallen op het hier en daar gestolen voedsel; we zien en horen dat ze geen wezenlijk onderscheid tussen zichzelf en de Franse soldaten kunnen ontdekken, dat ze contact zoeken met Franse, hongerende boerenmeisjes en dat ze dan toch weer, willen ze niet zelf doorstoken worden, in een bajonet-gevecht haar

broeders, hun broeders, af moeten maken. Doodsangst doet ze moorden. In een granaat-trechter, waar hij zich schuilhoudt, springt een Fransman met gevulde bajonet. De Duitser is hem vóór. Hij moet met den zietogende alleen blijven in die kuil. Hij ziet de mede-mens, even tevoren nog levend als hij en nu, door hem tot een rochelende stervende gemaakt. „Ik heb het niet gewild, vergeef me, kameraad.” Hij schept wat van het smerig water uit de trechterbodem in zijn metalen helm. Te laat, de Fransman is dood. Niets kan hij voor den vermoorden, die hij als zijn mede-mens herkend heeft, doen, dan den

FILM

gestorvene beloven, alles wat in zijn vermogen ligt te doen voor de vrouw en het kind, waarvan hij een foto in de zakken van den Fransman vond.

En terug bij zijn moeder, met een kort verlof, merkt hij dat men zijn herkrege menselijke gevoelens begrijpt noch waardeert. In zijn vroegere school, waar dezelfde prof. nog dezelfde krankzinnig-makende chauvinistische propaganda voert, wordt hem gevraagd iets tot de leerlingen te vertellen van het front. Als hij, eerst aarzelend, dan met meer overtuiging de waarheid vertelt, wordt hij, door de jongens zelf gehoond, er wordt hem „lafaard” toegebruld.

AMERIKAANS PROTEST

Om duidelijk de vrijheid van meningsuiting te demonstrenen, zoals die in de nieuwe grondwet van Frankrijk wordt verlangd, heeft de Franse regering het Trotskistische blad „La Verité” verboden. Vanuit Amerika is daarop op 15 febr. een protest gezonden aan den Franssen president Felix Gouin, door: de Int. Liga voor de rechten van de mens; het Comité tot verdediging der burgerrechten, de Liga voor de verdediging van arbeidersbelangen; redactie van „The Call”; redactie van „The militant”; redactie „Fourth International”; redactie „Politicus”; redactie „New Leader”; redactie „New International”; redactie „Labor Action”. Het telegram luidde als volgt: Op 18 Januari 1946 telegraferden ondergetekenden aan de toenmalige president van Frankrijk Charles de Gaulle, dat de regering vrijheid van publicatie en circulatie van „La Verité”, het orgaan van de „Parti Communiste Internationaliste” (Trotskist), zou toestaan. Met het oog op de plaats van „La Verité” als anti-fascistisch blad, dat ondergronds tegen de Nazi's werd uitgegeven, en het deelnemen van de P.C.I. als legale partij aan de verkiezingen, konden wij niet begrijpen, waarom dit blad het recht van verschijnen en circulatie werd ontnomen.

Nadere informatie hebben ons doen weten, dat geen gunstige beslissing in deze kwestie is genomen en dat „La Verité” intengedeel de algemele onderdrukking tegemoet moet zien. Voor de verdediging van het recht van het vrije woord en van een vrije pers hernieuwen we ons verzoek aan uw regering, dat ze in overeenstemming met haar democratische verklaringen onmiddellijk volle vrijheid van publicatie en circulatie aan „La Verité” zal toestaan.

Denk niet dat dit nu een revolutionnaire film is! Zij zou, als zij dit was, niet voor openbare vertoning zijn toegelaten. De werkelijke oorzaak van de oorlog wordt nagegaan, noch aangeduid. De film is toegenaamd objectief, geeft de oorlogsgellende weer, maar wekt de indruk alsof het een onontkoombaar „noodlot” van de mensheid is. „Oorlog is er altijd geweest, nietwaar, dus zal er altijd wel oorlog blijven, zolang er mensen op de wereld zijn”, spreken de oppervlakkigen elkander na.

De Duitse soldaat weet geen uitweg. Hij voelt zich in de burgermaatschappij, die zijn leed om de verloren makkers en zijn afschuw van het moorden niet begrijpt, niet meer thuis. Hij bekort vrijwillig zijn verlof, verlangt naar de soldaten, die verworpen zijn tot een apart „mensen”-soort: morrend en ontevreden, maar toch gewillige werktuigen van het kapitaal, dat de oorlog behoeft. Moorden of vermoord worden! 'n Soldaat hoeft niet te denken, juist, hij mag niet denken, heeft slechts te gehoorzamen. Je laat aan anderen, de bevelhebbers, de verantwoording over voor je daden. Als je sneuvelt is het uit...

Is er geen nieuws van het Westelijk front? Er is nieuws van alle fronten! Overal waar de arbeiders in beweging komen is het eerste wat ze doen: zelf beslissen, afrekenen met het oude, verderfelijke om de „bevelhebbers” de baas te laten over je leven en dat van je kameraden.

Tegen de opzet in kan deze film dit nieuwe bij de arbeiders versterken en als zodanig heeft zij waarde.

VEILIGHEIDSRAAD?

De „Veiligheidsraad“ heeft zich in New-York geïnstalleerd en Engeland en Amerika hadden alle voorbereidingen getroffen om er slag te leveren tegen Rusland inzake de Perzische kwestie. Eerst had Rusland nog geprobeerd om druk uit te oefenen op de Perzische regering, dat deze de zaak niet voor de Veiligheidsraad zou brengen. Er kwam ook een bericht, dat Rusland tot een directe overeenkomst met Perzië was gekomen en het terugtrekken der Russische troepen had toegezegd. Achteraf blijkt dit nog niet zo zeker te zijn. En dan weet men ook niet het ware van deze „overeenkomst“. Is deze onder de druk van de Russische bezetting tot stand gekomen en houdt deze in, dat Perzië aan handen en voeten gebonden aan Rusland is overgeleverd? Deze en nog meer vragen rijzen en laten zien, dat het onmogelijk is, zich een zuiver beeld van de werkelijke toestand te vormen. Toch heeft men besloten, Rusland voor de Veiligheidsraad ter verantwoording te roepen. En ziet, de vertegenwoordiger van Rusland, Gromyko, verscheen niet. Het moest een diplomatieke slag worden — en het is een slag in de lucht geworden. Op het ogenblik is men bezig na te gaan of de vastgestelde procedures van de U.N.O. nog verdere stappen toelaten. Maar men is bevreesd, dat als men door gaat tegen Rusland in de Veiligheidsraad te opereren, de regering van dit land zijn vertegenwoordiging voorgoed zal terugtrekken en men zoekt naar een tussenweg. Van Amerikaanse zijde is zelfs uitgesproken, dat het niet uitgesloten is, dat men in de Perzische kwestie tot een overeenkomst zou kunnen komen, waarmee ook Amerika kan instemmen. En dan is ook de mogelijkheid van een rechtstreeks appel aan Stalin geopperd. Het zijn allemaal pogingen, om de vastgelopen machinerie van de U.N.O. weer op gang te brengen. Maar hoe dan ook, — opnieuw is bewezen, dat het met zoveel tamam ingeluide plan tot beveiliging van de wereldvrede door de U.N.O. een zeepbel is, als een van de grote wereldmachten, in dit geval Rusland, tot de orde wordt geroepen.

Tot op heden geeft de U.N.O. hetzelfde beeld te zien dat we van de aan onmacht gestorven Volkenbond kennen. Ook in de Volkenbond deinsde men voor een beslissing terug, wanneer deze een openlijk conflict tot gevolg zou hebben. Men stelt de beslissing uit, verdaagt de zitting tot een latere termijn, wint nieuwe informatie in, en tracht tot een compromis te komen. Dit alles zien we nu weer in de U.N.O. met betrekking tot de Perzische kwestie. Maar de U.N.O. zal, anders dan de Volkenbond, in de toekomst over een sterke militaire macht beschikken. Er is reeds meermalen door leidende persoon-

lijkheden gezegd, dat men van deze macht gebruik wil maken, om aan eventuele beslissingen de nodige kracht te verlenen. Toch zijn ook dat maar woorden zonder een reële achtergrond, want de U.N.O. kan in de toekomst alleen over zoveel macht beschikken als door de aangesloten staten ter beschikking wordt gesteld. Komt deze staten met elkaar in conflict, dan komen feitelijk de strijdkrachten der U.N.O. tegenover elkaar te staan.

Terwijl de diplomatieke strijd in de U.N.O. en in de Veiligheidsraad op een dood spoor is gekomen, zetten de grote machten alles in het werk, niet om de

Sinds de opkomst van de textiel-industrie in Polen is Lodz het centrum geweest van de activiteit van de Poolse revolutionaire arbeiders. Een groot deel van de textielfabrieken was in handen van Joodse ondernemers en de arbeiders waren ook meest Joden; een ander deel was in handen van Duitse ondernemers.

In het boek „De gebroeders Aschkenazi“ door I. J. Singer, wordt de ontwikkeling van de textiel-industrie van kleine ondernemingen met handweergeweven tot moderne fabrieken geschilderd. De macht van de handlangster van het kapitaal, de kerk, oefent haar remmende invloed uit op de geesten van de arbeiders, maar kan toch de klassenstrijd niet verhinderen, evenmin als de snelle ontwikkeling van de arbeidersbeweging. Het onderstaand fragment geeft een beeld van een vroegere strijdwijze, de strijdgeest is echter fris; zonder deze geest is geen enkele klassenstrijd van de arbeiders mogelijk. In Lodz is de staat van beleg afgekondigd en dagelijks worden honderden arbeiders gearresteerd en mishandeld. De politie-commissaris Joergoff, die bijzonder wreed is, wordt gedood, doordat een arbeider een bom naar hem gooit. Dit is aanleiding tot een groot bloedbad onder de arbeiders.

„Toen de avond viel, werden de straten van Lodz met geweld ontruimd, en den bewoners werd gezegd naar huis te gaan en te gaan slapen. Maar Lodz sliep niet. In de arme straten, die rondom de fabrieken lagen en in Balut, waren de arbeiders wakker. Het was een heete zomernacht, en de vrouwen en kinderen waren de van ongedierte-wemelende huizen ontvlucht naar de binnenplaatsen en legden hun stroo-matrasen neer, waar ze maar konden. De mannen gingen niet liggen om te slapen. Het revolutionaire comité had een oproep uitgevaardigd, die van de eene binnenplaats naar de andere werd doorgegeven, en waarin de arbeiders opgeroepen werden om naar het hoofdbureau van politie te marcheren en de lijken van de arbeiders te redden, zoodat ze met volle eer begraven konden worden. Sprekers slopen door de duisternis van de binnenplaats tot binnenplaats en riepen een staking uit voor den volgende dag. 's Morgens, toen de fabriekssirenen hun boodschap over de stad ketschten, ging niemand er op in. Bij duizenden en tienduizenden stroomden de arbeiders, mannen en vrouwen, soms vergezeld door kinderen, in optocht door de straten, samenvloeiend naar het bestuurscentrum. Als beekjes in de lente, die de groote rivier tot doel hebben, overstromden zij de straten en stultten tegen de muren. Als beekjes in de lente, eveneens, schenen zij op te wellen uit een onuitputtelijke bron, opduikend uit kelders, uit gaten, uit ellendige hutten, tot het scheen, dat ze de geheele stad zouden overstroomen en alles met zich mee zouden sleuren.

vrede, maar om hun belangen te beveiligen. Wanneer Rusland in Perzië zijn invloed tracht te versterken, door de bezetting, of door regeringen in Azerbeidsjan en zelfs in Teheran, die met de Russische politiek instemmen, dan doet het dit rechtstreeks om de petroleumvelden van Bakoe te beveiligen. Maar in een verder perspectief gezien, is het een oprukken naar de Perzische Golf en een verschuiven van zijn invloedssfeer in de richting naar de Middellandse Zee. In deze richting duiden ook de eisen aan Turkije, het opeisen van steunpunten in de Dodecanesos en in Benghasi. De beveiliging van Rusland, zoals ze door de Russische politiek wordt nagestreefd, krijgt hier een strategisch karakter. Er is geen twijfel aan, dat de tegenstelling tussen Engeland en Amerika enerzijds en Rusland anderzijds reeds in dit stadium is getreden. Is de beveiligingspolitiek een-

GREPEN uit de regionale literatuur

Ze marcheerden langzaam en vastberaden, hun hoofden omhoog, hun voetstappen bedard. De vrouwen, die rode vlaggen droegen, begonnen revolutionaire liederen te zingen: „Rood vloeit het bloed der martelaars der vrijheid. De beul is weer aan zijn werk gegaan“. De lage stemmen van de mannen antwoordden: „Maar spoedig zullen wij de rechtvaardigen zijn. Want de dag des oordeels is niet ver meer vandaan“.

Joodsche, Poolsche en Duitse vlaggen, allemaal helder rood, wapperden boven de ongedekte hoofden, boven de zwarte krullen van Joden en het vlashaar van Polen en Duitschers. Het ritme van voeten en stemmen wond de marcheerenden op. Uit stegen en uit binnenplaatsen kwamen voortdurend troepen in den grooten stroom vloeien, die allen tenslotte zich in de Piotrkowstraat stortten, het symbool van rijkdom en gezag in Lodz. „Sluit de winkels“, brulden de arbeiders. „Hoeden af!“ De winkeliers en voorbijgangers gehoorzaamden. Op een van de voornaamste kruispunten zat een officier te paard. Achter hem een stevige muur van soldaten, hun geweren, waar de bajonet op bevestigd was, glinsterden in het zonlicht. De stoet stond stil; „Terug!“ schreeuwde de officier. Niemand bewoog. „Terug, of ik geef bevel om te schieten!“ Nog steeds bewoog zich niemand. De officier trok zijn sabel en zwaaide er mee door de lucht. „Vuur!“ schreeuwde hij. Een salvo van gewerschoten brak los door de benauwde, stof-fige lucht. De menigte zwaalde en boog als een korenveld onder de sikkel van den maaier; toen kwam er een tegengolf van achteren, die de eerste rijen voorwaarts wierp in de bajonetten van de soldaten. De officier deed zijn sabel omlaag en maakte een beweging tegen de demonstreerende arbeiders, maar op dat oogenblik vloog een steen uit de menigte en trof hem in het hoofd. Hij rolde van zijn paard. De soldaten trokken terug, toen de menigte opdrong. „Barricade!“ brulde een honderdtal stemmen. „Werp barricaden op!“ „Barricaden!“ donderde de massa. De demonstreerenden verboden de geleiders. De straatlantaarns werden uit hun voetstuk getrokken, de keisteenen werden losgemaakt, deuren werden uit de hengsels genomen, uithangborden werden neergehaald; rijtuigen en wagens werden gerequireerd en de paarden uitgespannen. Koetsiers en vrachtrijders, die met hun paarden en hun zweepen zaten, huilten, maar niemand luisterde naar hen. De wagens werden omgegooid en er werden barricaden omhooggebouwd. Van dichtbijzinde huizen brachten de arbeiders

maal zo ver gevorderd, dan volgen de nieuwe eisen, al naar er kracht aanwezig is, om ze te kunnen doorzetten. Trouwens, bij de stand der moderne oorlogstechniek kan een land als Rusland zich alleen veilig voelen, wanneer het geheel Europa en Azië van Gibraltar tot Wladivostok beheerst. En ook dan kan het niet blijven stilstaan, want uiteindelijk gaat het om de wereldheerschappij. Voor Amerika staat het echter precies zo. Dit blijkt ook, wanneer b.v. „Het Parool“ in het politieke praatje „Achter het Nieuws“ op 27 Maart laat doorschemeren, dat Amerika in het Westelijke deel van de Middellandse Zee een vloot gaat opbouwen. Verder vinden we in de Nederlandse pers geen enkele aanduiding in deze richting. Angstvallig wordt verzwegen, dat de ommezwaai in de houding van Engeland en Amerika tegenover Franco zijn oorzaak heeft in het feit, dat Franco

tafels, stoelen, planken en ijzeren staven aan. Een voorbijgaande wagenlading meel werd gegrepen en de zakken werden gebruikt om de zwakke plekken in de barricade op te vullen. Van een afstand gezien zagen de revolutionairen er uit als een nest mieren, die voortsnelen met hun vrachttjes. Tramwagens werden aan het bouw materiaal toegevoegd, van de rails getrokken en omgedraaid, alsof het speelgoed was. Het schreeuwen van de opstandelingen, het dreunen van de vallende wagens en losgerukte straatlantaarns, het gehamer op de barricaden, overstemden het geseu van de gewonden, die in aangrenzenden binnenplaatsen gedragen werden, en het gejammer van de vrouwen.

Lodz was verlamd. Huizen en kantoren waren gesloten, en die inwoners, die niet in opstand waren, bleven van de straat weg. Slechts de armen en de arbeidersklasse waren buiten, en zij waren meester van de stad. Ze bleven achter de barricaden den geheelen dag en tot in den nacht. Kleine jongens brachten hun voedsel uit hun huizen; en sleepten in den tusschentijd meer steenen en planken aan, om er de barricaden mee te versterken. Maar de stad was rustig. Slechts zoo nu en dan werd een schot gehoord. Nergens werd vuur of licht aangestoken.

Achter een versterking van planken, vaten en zakken zaten Nissan, Teyweh en Baschke te wachten met duizenden anderen. De heldere maan kwam langzaam op door den Juli-nacht, en scheen in een atmosfeer, die plotseling gezuiverd was van alle stof en fabrieksmok. Er waren geen vuren en geen glinsterende lampen om den glans van de maan en de sterren te verzwakken; helder en rustig schenen zij, als over een slapend dorp. Een lichte wind bracht in Lodz de geur van dennen en acacia's uit de bosschen buiten de stad, bewoog de onbedekte haren van de mannen en speelde met de plooiën van de vrouwenkleederen. Baschke sloeg haar oogen op naar den nachtelijken hemel, dien zij nooit eerder zoo zuiver en helder gezien had in de straten van Lodz. Ze ademde diep de geurige lucht in en haar hart ging open van geluk en verrukking. „Zoo te sterven!“ fluisterde ze tegen Nissan, en sloot haar oogen. „Neen“, fluisterde hij terug, haar hand nemend, „wij moeten leven.“ Ze drukte zijn warme hand stevig en voelde iets sterks van hem in haar stroomden, dat door haar aderen vloeide en haar vingertoppen bereikte en de wortels van haar haar. „Kamerad Nissan“, zei ze zacht, „waarom ontvluchten we het geluk? Hebben ook wij, de

aan Amerika een gehele reeks van havens als steunpunten heeft afgestaan en dat nog meer vliegelden, tot in de Pyreneeën toe, voor hetzelfde doel ter beschikking zijn gesteld. Dus ook Amerika gaat reeds strategische posities bezetten voor de komende strijd, waarin de beheersing van de Middellandse Zee een der voornaamste strijdobjecten zal zijn.

STRATEGEN AAN HET WERK.

Zo zeker het is, dat de strategen aan het werk zijn en dat ze handelen in opdracht van de heersende klasse, even zeker is het, dat de mensen, die de oorlogsmachines moeten bedienen, nog niet in de stemming zijn om dit met overtuiging te doen. Men kan niet, zoals Hitler-Duitsland in 1941 deed, eenvoudig het bevel tot de aanval geven op een land, waarmee men tot nu toe vriendschappelijke betrekkingen heeft onderhouden. Zeker niet

strijders, geen recht op geluk?“ „Ja zeker, Baschke, dat hebben we wel. Maar we zullen niet eerder geluk kunnen smaken, vóór we den strijd beëindigd hebben, vóór we vrijheid verworven hebben.“ „Zullen we dien dag beleven?“ „Dat moeten we gelooven, Baschke“, antwoordde hij vastberaden. Bij het eerste aanbreeken van den dag sloten Kozakken-regimenten de barricaden in. Het bevel om aan te vallen werd gegeven, en de soldaten renden met de bajonet op het geweer naar voren. Ze werden ontvangen door een regen van steenen, wankelden en gingen terug. De bevelhebber officier veranderde van tactiek. „Vuur!“ beval hij. Een stroom van kogels kwam op de barricaden terecht, maar drong er niet doorheen. Den geheelen dag werd er afwisselend vruchteloos aangevallen en vruchteloos geschoten. Laat in den middag slaagden een aantal soldaten er in door te breken in huizen, die uitkeken op het binnenste deel van de barricaden en begonnen op de massa te schieten. Een paniek brak uit onder de arbeiders. Sommigen begonnen weg te loopen. „Kameraden! Houdt stand!“ schreeuwden de leiders. De arbeiders stonden stil, maar de schoten uit de ramen gingen voort, en toen de eene man na den anderen getroffen werd, keerde de paniek terug. Deze keer scheen het, alsof de bevelen van de leiders de paniek niet tegen konden houden. Baschke sprong uit haar schuilplaats, klom op een ton, en begon zwaaiend met een vlag en van de geliefde revolutionaire liederen te zingen.

„Zing het lied van strijd en vrijheid! Heft hoog den vlag tot boven den troon.“ De luide doordringende vrouwenstem had succes, waar de bevelen van de leiders hadden gefaald. Beschaamd keerden de mannen terug naar de barricade. Het refrein van Baschke's lied werd overgenomen.

Op een dak, een heel eind verder de straat in, hurkten twee soldaten en zagen in de verte het meisje met de rode vlag om zich heen. „Denk je, dat je kunt raken?“ vroeg de grootste. „Verdomd, als ik 'm dat niet lever“, antwoordde de kleinste. „Dat lap je 'm niet. Ik wed met je om een sigaret, dat je mist.“ „Afgesproken.“ De kleinste soldaat milkte zorgvuldig, kneep zijn linker oog dicht, terwijl hij zijn wang tegen het geweer legde. Hij vuurde. Ze zagen het rode figuurtje zwaaien en van de ton vallen. „Ik heb haar!“ riep de scherpschutter. „Ja!“ antwoordde de ander, nam zijn pet af, en haalde een sigaret uit de voering.

De arbeiders verspreidden zich van den achterkant van de barricaden. Tusschen de anderen vluchten Nissan en Teyweh, die Baschke droegen. Het bloed stroomde over haar jurk en door de rode vlag.

met een leger, waarvan de soldaten oorlogsmoe zijn en vooral niet tot de aanval op Rusland, dat als bondgenoot tegen Nazi-Duitsland de zwaarste klappen heeft opgevangen. Het verzet tegen een oorlog contra Rusland op dit ogenblik zou de gehele oorlogsmachine verlammen. Hoe de geestesgesteldheid der Russische soldaten is, kan men aan deze zijde van het stalen gordijn niet beoordelen, maar men kan zich moeilijk indenken, dat hun bereidheid om te sneuvelen na zo veel ellende, in voldoende mate aanwezig is. Daarom zal het ook nog een tijd duren, voordat men het aandurft de oorlogsfurie los te laten.

Het is niet zo, dat de nieuwe oorlog als een noodlot over ons komt. Wel is, de geestelijke macht van de heersende klasse over de arbeidsmassa groot, even groot als haar materiële macht. Een ontzaglijk apparaat van officiële propaganda is dag in dag uit bezig de geesten der mensen te bewerken, om hen te doen denken, als de heersende klasse dit wenst. En het blijft niet eens nodig te zijn met kogel en concentratiekamp, zoals vanaf 1933 in Duitsland, elke tegenstand uit te roeien. Ook zonder zulke hardhandige middelen wordt onder leiding van de staat de openbare mening gemaakt, die in Westerse landen agressiever tegen Rusland wordt, naarmate de materiële en strategische voorbereidingen voor de nieuwe slag vorderen. De met Rusland verbonden „communistische“ partijen plaatsen zich aan de andere zijde van het oorlogsfront. Een principiële bestrijding van de nieuwe oorlog is zo goed als niet te bespeuren. Alleen kleine groeperingen, zoals de Spartacusbond, voeren in het openbaar deze propaganda en men kan vooruit zien, dat deze zal worden onderdrukt, zodra men dit nodig acht.

De taal van het verzet

En toch leeft in de arbeidersklasse het verzet. Het heeft alleen geen stem en komt niet tot uiting in de officiële propaganda door pers en radio. De taal van het verzet der brede massa is haar actie. Door elke staking, klein of groot, spreekt het tegen het commando van de heersende klasse. Het is een machtige taak, want ze spreekt direct tot de mensen en kan in korte tijd grote massa's in beweging brengen als de tijd er rijp voor is. Hier is het strijdfront, waar beslist wordt of de heersende klassen in staat zijn, de gesel van een nieuwe, alles vernietigende oorlog over de landen te brengen. Zolang de arbeiders in alle landen door hun massale en ook kleinere stakingen deze machtige stem laten horen, zijn de massa's niet rijp voor een nieuwe oorlog. Dezelfde krachten der uitbuitersmaatschappij, die onafwendbaar tot de nieuwe wereldbotsing drijven, scheppen ook de bron, waaruit het verzet tegen haar eigen politiek voortkomt. Want niet uit de vrije wil komen de massa's in verzet, maar gedreven door de nood. De nood, die in grote steden van Europa en Azië reeds

(Vervolg op pagina 6)

Een humaan plan

De gevolgen van de verloren oorlog voor Duitsland zijn vele. Niet alleen, dat het productie-apparaat voor het grootste deel vernietigd is, maar over de opbouw ervan hebben de Duitse kapitalisten niets meer te zeggen. De zware industrie mag volgens de geallieerde plannen, niet meer opgebouwd worden, teneinde een toekomstige agressie te bemoeilijken. Blijft dus over de z.g. lichte industrie, zoals houtbewerking, papier, textiel.

Nauwelijks zijn deze plannen bekend gemaakt, of er komen al Nederlandse protesten. Bij monde van prof. Wisselink wordt er op gewezen, dat de textiel-industrie al met genoeg concurrenten de strijd te voeren heeft en dat ze er geen bij wenst. Prof. Wisselink toont aan, dat de exportmogelijkheden voor West-Europa sterk verminderd zijn, door de sterke industrialisatie van de overzeese gebieden en de concurrentie van U.S.A., Brits-Indië, Brazilië en Japan. Voor de Nederlandse zou een wederopbouw van de textiel-industrie in Duitsland een ramp zijn. Het hemd is nu eenmaal nader dan de rok, om maar in textieltermen te blijven.

In „Het Parool” van 29 Maart lezen we, dat de vier bezettingsmogendheden bekend hebben gemaakt, dat het Duitse volk moet terugkeren tot de levensstandaard, zoals die was in 1932. De Duitsers moeten terugkeren tot de dagen, dat Duitsland 7.000.000 werklozen had. De geallieerden hebben een uitgebreid plan voor het na-oorlogse peil van de Duitse economie opgesteld en tegelijkertijd ge-

waarschuwd, dat ernstige en wijdverbreide werkloosheid onvermijdelijk is.

De Duitsers moeten „betalen voor de Nazi-agressie” noemen ze dat. Betalen... waarmee? Met mensenlevens. Zeven miljoen werklozen in Duitsland betekent in deze tijd zeven miljoen mensen aan de langzame hongerdood prijsgeven. En wanneer ook de textiel-industrie niet weer wordt opgebouwd, zal dat het aantal werklozen nog aanzienlijk vergroten. De geallieerden stellen een economisch plan op, dat de langzame uitmorgeling tot de dood betekent van miljoenen arbeiders, terwijl ze bij voorbaat de verantwoordelijkheid van zich afschuiven, door het een betalen voor de Nazi-agressie te noemen.

Prof. Wisselink heeft het onomwonden gezegd: De concurrentie van het kapitaal in Duitsland kunnen we niet velen. We hebben het al moeilijk genoeg om de concurrentiestrijd met de andere grootmachten vol te kunnen houden.

Wat voor de textiel-industrie geldt, is natuurlijk op de hele Duitse industrie van toepassing en zeker op de industrie van productie-middelen.

De winst moet verzekerd blijven voor de kapitalisten, die de oorlog gewonnen hebben. Daar is hun plan-economie op gebaseerd. Miljoenen arbeiders gaan daarbij te gronde, maar daar kunnen ze geen rekening mee houden. Per slot is deze oorlog gevoerd in naam van humanisme en democratie.

VEILIGHEIDSRaad? (Slot van pagina 5)

tot hongersnood is gestegen, is niet alleen een gevolg van de verwoestingen in de laatste oorlog; iedere dag meer, zijn het juist de voorbereidingen tot de nieuwe oorlog, die haar doet stijgen. Een aldoor groter deel van de menselijke arbeid wordt besteed aan het maken van vernietigingsmiddelen. Dat geldt voor alle landen van de wereld, of het nu Rusland is of Amerika, of welk land ook. De productie van levensmiddelen, het werken voor de behoeften van de mensen, raakt daardoor geheel op de achtergrond, met het noodzakelijk gevolg van een blijvend en stijgend tekort. En hieruit komen uiteindelijk de acties der massa's voort.

Zo drijft het kapitalisme tot de oorlog en het schept tegelijk de bron, waaruit het verzet er tegen moet voortkomen. Alleen uit dit verzet kunnen de krachten voortkomen, die de wereld van de ondergang in een nieuwe oorlog redden.

gang van het feodalisme (de stedelijke markt ontstond, de productiekraften van het glidhandwerk moesten plaatsmaken voor een nieuwe sociale arbeidsverdeling) wordt achtereenvolgens het wezen van de kapitalistische staat behandeld, de invloed van de traditie, de machtsconcentratie.

In het volgende hoofdstuk zien we de opkomst van de proletarische klasse, georganiseerd in de vorm der politieke partij zoals ook het burgerdom ze bezat. Er wordt aangegeven waarom zich toen de politieke strijd in de banen der burgerlijke emancipatie moest bewegen en hoe 'n groot deel der arbeidersklasse ook nu nog met het begrip klassenstrijd het bereiken van 'n parlementaire meerderheid, de partij naar burgerlijk voorbeeld en de vakvereniging als verdragspartner met de werkgevers verbindt. Het wezen der partij wordt uiteengezet.

Voor het heden geldt: het is niet het parlement waar de beslissingen over het leven der maatschappij vallen, maar op de „centrale commandoposten der monopolistisch geleide economie, der productie-regeling en marktbeheersing”. En daar, waar het kapitalisme zijn beslissingen neemt, ligt de sleutel tot de arbeidersmacht, in de bedrijven!

De producenten nemen de leiding van de bedrijven over, zij organiseren deze tot een grote productie-gemeenschap. Zij vormen een maatschappij zonder bureaucratie en beslissen over alle takken van het sociale leven. Het geschrift eindigt als volgt:

„We moeten de menschen helpen hun macht te begrijpen, wij, de communisten. Wij dromen niet, wij leren en weten en wij moeten helpen te leren en te begrijpen. Het „gouden tijdperk” zonder geweld, het tijdperk, waarin de arbeid de enige macht en de enige maatstaf is, het tijdperk van de communistische productie voor de behoeften kan beginnen, wanneer de menschen het begrijpen en het willen. Het „gouden tijdperk”, dat is het proletariaat aan de macht, het proletariaat dat — geschapen door het kapitalisme — ophoudt proletariaat te zijn in de maatschappij van het communisme”.

CORRESPONDENTEN!

Gebruikt één zijde van het papier en laat ruimte tussen de regels voor eventuele veranderingen. Rapporteer ons regelmatig wat ge meemaakt aan bewegingen van de arbeiders-zelf.

Wat ons opviel

Berlijn.

Een „speciale verslaggever” vertelde voor de radio op 28 Maart: het gemiddelde arbeidsloon in Berlijn is 40 Mark per week. Op de zwarte markt aan de Alexanderplatz kost een doosje sigaretten 200 Mark, 'n pond boter 600 en 'n reep chocolade 50 Mark.

In „vredestijd” is dus de toestand daar ongeveer gelijk aan deze van 'n jaar geleden hier.

Van oorlogsmisdadigers gesproken!

Uit een verslag in het Handelsblad van 23 Maart over Neurenberg:

„Na een langdurige en eenigszins opgewonden bespreking stond het tribunaal toe, dat de verdediging al haar ontlastend materiaal mag voorlezen, „mits zij niet tracht dezelfde soort Nazi-propaganda te voeren als Goering deed”. Nogthans maakte het bezwaren tegen het voorlezen van citaten uit Churchill's boek „Stap voor Stap”, waarin de geest van den „Duitschen korporaal” in zeker opzicht aan het Engelsche volk ten voorbeeld werd gesteld. Dergelijke citaten geschreven in 1937 en 1938 achtte het tribunaal niet ter zake dienende”.

Hamburg.

Er waren daar kortgeleden „relletjes” in verband met het tekort aan voedsel. Door de radio is daarna bekend gemaakt, dat de rantsoenen zijn verhoogd, terwijl de dagbladers berichtten dat graan, aanvankelijk bestemd voor Nederland, thans naar Hamburg is vervoerd.

Grote delen van het Duitse proletariaat, die noch voor de industriële belangen van de bezetters, noch als soldaten zullen kun-

nen worden gebruikt, gaan blijkbaar een ellende tegemoet, waarvan wij ons zelfs geen voorstelling kunnen maken. Slechts de minderheid, die „bruikbaar” is, zal in het leven worden gehouden. Hoe, dat zal afhangen van haar optreden. De Engels-Amerikanen kunnen in hun zone geen stemming verdragen, die neigt naar Rusland. Dan liever maar 'n ietsje verbetering van het levenspeil.

Laten we ook bij deze dingen steeds bedenken: wat onze klassegenoten in Duitsland gebeurt, gebeurt ons!

Vrije ondernemingsgeest.

Den Amerikanen soldaten was een stuk land beloofd, als ze teruggekeerd zouden zijn in hun „Heimat”.

Maar ze krijgen nu zelfs niet eens een woning!

Uit 'n correspondentie in „Het Vrije Volk” blijkt dat de bouwondernemers niet van plan zijn hun geld te steken in de bouw van huizen, waarvoor de Amerikaanse* regering maximumprijzen en maximum huren heeft vastgesteld. „Bovendien,” zo meldt de correspondent in het blad van 26 Maart, „verzetten zich hun belangen tegen massa-productie van huizen aan de lopende band. Wat voor varkens geldt, geldt ook voor huizen: vele huizen maken de spoeling dun”. „En intussen schreeuwt het publiek om huizen, die er niet komen”.

Wil men soms beweren dat het anders zal gaan bij de z.g. geleide economie? Wat heeft het voor zin ondernemer te zijn als je niet „behoorlijk” kan verdienen?

BOEKBESPREKING (Vervolg)

„Tussen Leven en Dood in Auschwitz”.

Dit ter bespreking ontvangen geschriftje door M. Stoppelman en E. Van Gelder geeft een ooggetuige-verslag van hetgeen in de vernietigingskampen in Opper-Silezië plaats vond. Ofschoon we met ons verstand aannemen, dat deze gebeurtenissen, waarvan het woord „afgruiselijkenheden” niets weergeeft, werkelijk hebben plaatsgevonden, weigert ons hart nog altijd dit alles. Als wij het in ons gevoel toelieten, zouden wij mede-sterven met deze slachtoffers van de Nazi-terreur, zoals wij dat ook zouden doen met de niet-Joodse slachtoffers voor wie de verschrikkingen toch eigenlijk maar graduëel en kwantitatief verschillend waren.

Wij willen niet mede-vergaan omdat wij weten dat de Nazi's niet als „beestmensen” geboren waren, maar de onvermijdelijke afzichtelijke producten van het rottende kapitalisme. De productie van dit „helden”-tuig gaat voort, morgen worden weer andere groepen van mensen hun slachtoffers. Dit weten de schrijvers van dergelijke geschriften blijkbaar niet, ze zinspeelen er zelfs niet op en bereiken slechts dat „men” zegt: „Wat erg toch” en... als voordien verder leeft.

Bij ons versterken de gepubliceerde feiten slechts het weten: er is alleen keus tussen ondergang in barbarisme of communisme.

Vrijwillige of gedwongen arbeid?

Opdat de bourgeoisie haar uitbuitingsstelsel zal kunnen voortzetten, is, nog intensiever zal kunnen maken, moet er worden „opgebouwd”. Zij bouwen we de voorwaarden voor nieuwe verslaving, nieuwe onnoemelijke ellende voor de massa, nieuwe massa-moord!

Evenals de Nazi's destijds hebben de burgerlijke democraten thans het liefst, dat de arbeiders zich gewillig voor die opbouw lenen. Dan heb je de minste last. Spiegel ze het in elk geval zo gunstig mogelijk voor, is de afspraak. En „De Waarheid” zal het wel uit zijn kolommen laten om roet in het eten van de nationale opbouwers te gooien. Integendeel! In het blad van 26 Maart wordt opgewekt, met vette letters: „Gaot werken in de mijnen!” en als je gelezen hebt hoe goed ze van plan zijn daar in Limburg voor je te gaan zorgen, dan bedenkt je je geen ogenblik meer, want in zo'n modern luikeerland moet het best wonen zijn. De mijnwerkers krijgen extra voeding, en via de mijnwerkersvoorziening ontvangen zij schoenen, onder- en bovenkleding, en kunnen zij ook radio's, stofzuigers, tabak enz. krijgen”. Wel wordt er bij verteld dat de arbeid „vermoedend” is (zolets als na 'n spannende voetbalwedstrijd, weet je) maar... Het front ligt in Limburg. Vrijwilligers voor!

Hoe zijn de ervaringen van de arbeiders die al

jaren in de mijnen werken? Laat hen spreken!

Daar de bourgeoisie wel weet dat de arbeiders door haar opjaagysteen, geen enkele arbeidsvreugde meer kennen en niet, om de heersers een plezier te doen, bereid zijn zich dan naar hier en dan naar daar vrijwillig te laten commanderen, heeft zij besloten de fascistische methoden voort te zetten.

Minister Drees, de „socialist” is, als de man van „Sociale Zaken”, de eer te beurt gevallen de registratie van bouwvakarbeiders te gelasten. „Dit is noodzakelijk daar het bouwplan 1946 gebaseerd is op de aanwezige arbeidsmogelijkheid”, schrijft „De Waarheid” van 29 Maart. Het uit te reiken „registratiebewijs” zal het begin zijn van de volkomen reglementering van de Nederlandse arbeidersklasse!

Het laatste woord is over dit onderwerp nog niet gezegd.

Tussen Regge en Dinkel

Staking bij Gelderman in Oldenzaal.

Reeds in December van het vorige jaar maakten we op deze plaats melding van het feit, dat er grote ontevredenheid heerste bij de textiel-fabriek van de firma Gelderman te Oldenzaal; en dat deze zich uiteindelijk uitte in een daad n.l. in een proteststaking, welke geplaatst onder de hoedruk van de drie samenwerkende organisaties, na enkele dagen, de nek werd omgedraaid.

Het is hier een loonconflict. Reeds vanaf de bovengenoemde datum zijn de arbeiders regelmatig met de directie van de firma Gelderman in contact getreden, doch zonder bevredigend resultaat. Weliswaar worden de officiële uurlonen betaald; niettemin liggen de eindlonen plm. 10 tot 20% beneden die van de andere fabrieken. Misschien, dat de directie tot uitbetaling van deze hogere eindlonen zou willen overgaan, doch zegt zij, dan betekent dit dat „de man met de stopwatch” ingevoerd zou moeten worden. Dus verhoogde en nog meer verscherpte uitbuiting waartegen de arbeiders zich vanzelfsprekend verzetten. Op een andere manier is verhoging volgens de directie niet mogelijk.

Volgens de stakers liggen de eindlonen bij de firma Gelderman omstreeks f 35.— per week, terwijl die bij de andere firma omstreeks f 42.50 bedragen. De enige tegemoetkoming, welke de firma wilde toestaan betekende dat het verschil zou worden teruggebracht tot ongeveer 7%, iets waarmee de arbeiders niet accoord konden gaan. Het resultaat is dan ook geworden, dat de arbeiders uit de ververij het werk hebben neergelegd terwijl binnenkort een vergadering met het gehele personeel zal worden oelegd, waarbij een uitsluiting over het gehele conflict zal worden gegeven. Een eigen stakingsleiding is gekozen terwijl de E.V.C. zich achter dit conflict heeft geplaatst.

Een bijzonderheid is, dat het hier een specifiek katholieke streek betreft en dat men ook daar langzamerhand tot de overtuiging komt, dat de arbeiders de beschikking over hun eigen lot zelf in handen zullen moeten nemen.

BROCHURES

Van Slavenmaatschappij tot Arbeidersmacht à f 0,90. 1e deel Arbeidersraden à f 1,25 bij de Uitgeverij verkrijgbaar. Bestellingen worden na ontvangst van postwissel of giro direct uitgevoerd.

Van de Maaskant

Wat arbeidersvrouwen kunnen bereiken. Men kent de verschillende corruptieschandalen waarmee ons land wordt overstroomd, corruptie waarvan uiteindelijk in hoofdzaak het werkende deel van de bevolking de dupe wordt. Dit is niet van vandaag op gisteren bekend. Neen, zij die met Hark of dergelijke instanties te maken hadden, wisten reeds lang dat er iets rot was. Alleen, nu is het dan eindelijk voor een deel aan de openbaarheid prijs gegeven. De nieuw groeiende vrouwenbeweging in ons land waarvan o.a. de Huisvrouwenbond in Enschede en de Alg. Vrouwenbond in Rotterdam deel uit maken, ageerden reeds lang daartegen en men is in Rotterdam als uitvloeisel van deze actie er in geslaagd te bewerkstelligen, dat een aantal arbeidersvrouwen, leden van deze bond, voortaan toezicht uitoefenen op de verdeling van de goederen verstrekt door de Hark; terwijl mede door deze actie is verkregen, dat de voedselvoorraden, welke momenteel in verschillende Rotterdamse vemen kans lopen te rotten en te beschimmelen, binnenkort aan de bevolking ter beschikking zullen worden gesteld.

Zie hier, wat huisvrouwen door eigen actie kunnen bereiken. We zijn het er natuurlijk direct over eens, dat het nog maar een heel klein beetje is. Doch het sterkt toch, vooral onder de huisvrouwen, het gevoel van eigen waarde en de wetenschap dat men door zelf iets te doen ook inderdaad iets kan bereiken.

Ingezonden.

De Algemene Arbeidsreserve

Voortgekomen uit de, tijdens de oorlog in kwade reuk staande „werkverruiming“, is deze instelling herdoopt. De meeste arbeiders echter zijn onverbrekelijk en spreken van „steun“ en „werkverschaffing“. Het hogere ambtenarencorps is dan ook grotendeels hetzelfde gebleven of heeft jarenlange praktijk gehad bij Maatschappelijk Steun.

De staat heeft voor het weer opgang brengen van de industrie reservisten nodig. Deze arbeiders moeten dan in staat zijn, het hun op te dragen werk te doen en daarvoor is een zeker levenspeil noodzakelijk. Het „wachtgeld“, nu „overbruggingsgeld“ genoemd, is dan ook het minimum voor 'n gezin, om niet direct te verhongeren, en dient tevens om 'n al te revolutionaire stemming te voorkomen.

„Niet-valide“ arbeiders (zieken en arbeidsongeschikten) en die boven de 66 worden afgevoerd naar Maatschappelijk Steun, waardoor ze aan verpaupering worden prijsgegeven. De staat beschikt nu over een leger van arbeids-slaven die overal gedwongen tewerkgesteld kunnen worden, op straffe van inhouding der wekelijkse uitkering.

En de toestanden bij de werkobjecten (D.U.W.)? de huisvesting, voeding, hygiëne, loonregeling is schandalig! Na een week van zwaar werk komen de arbeiders thuis met een hongerloon, terwijl regenverlet ook daarvan nog wordt afgetrokken.

Tot eind '45 gold voor de vaststelling der uitkering alleen het verschil in gehuwd of ongehuwd enz. Nu is er, volgens het oude systeem van „Verdeel en Heeft“, een zodanig onderscheid gemaakt, dat een vakman een paar gulden meer ontvangt dan een los-werkman of iemand met een minder gewaardeerd beroep, b.v. een landarbeider.

De „standaardlonen“ zijn door de staat vastgesteld in overleg met de erkende vakbonden, en er zijn categorieën waarvoor dit bruto f 28,80 is, wel-te-verstaan voor volwassenen.

De uitkeringen bedragen ten hoogste 80% van het standaardloon. Dat daarvan nog ziekenfondspremie en loonbelasting afgaat is, volgens den directeur, om de arbeidsreservisten het gevoel te geven, dat ze geen „steun“ genieten maar een tijdelijk „overbruggingsgeld“. De arbeiders denken hier anders over.

Opgenomen worden alleen degenen, die niet door „eigen schuld“ ontslag hebben gekregen. Deze bepaling maakt, dat zowel arbeiders die gestaakt hebben, als zij die om een of andere reden het

misgenoegen van hun baas wekten, niet voor uitkering in aanmerking komen.

Overgeleverd aan „gunsten“ en willekeur van „werkgever“ en staat, maakt men ons tot rechteloze werkslaven, die men dat minimum aan levensmiddelen, textiel e.d. toestaat, nodig om ons als winst-object te handhaven. De volledige verslaving wordt een feit als niet elk verzet daartegen op principieel anti-kapitalistisch en internationaal plan wordt gebracht.

„Bevrijde“ wereld

In „Het Vrije Volk“ van 3 April besluit de chef-redacteur buitenland, zijn correspondentie „Uit Amerika“. Hij citeert hierin een gedeelte uit een vlugschrift van prof. dr. Harold C. Urey. Het is goed dit te lezen en te herlezen, waarom wij het aangehaalde overnemen:

„Bij een atoombomexplosie sterven duizenden mensen binnen een fractie van een seconde. In het getroffen gebied blijft niets meer overeind. Er zullen geen ruïnes meer zijn. Zij verdwijnen in stof en rook. Er zijn geen gewonden meer. Zelfs geen lijken. Gebouwen en menselijke wezens worden verpulverd tot niets. Valt een atoombom op Londen, dan is er geen Londen meer en de Londenaren, die daarna nog leven, zullen weinig zijn in getal.“

De bom op Hiroshima stond gelijk met 20.000 ton T.N.T. Volgens den Britsen geleerde dr. M. L. Oliphant zal de atoombom van de toekomst gelijkstaan met twee miljoen ton T.N.T. „Een bom op het Union-Station in Washington zal het marmer van het Capitool tot pulver maken, fijner dan het fijnste meel. Laten wij ons geen illusies maken. Er is geen geheim. Er is geen verdediging. De bom is in wezen goedkoop, vergeleken met de kosten van andere wapenen; de bom is het goedkoopste oorlogswa-pen van de wereld... laat ons een ogenblik denken aan Rusland. Wanneer men weet, wat atoombomgeleerden weten, dat de Russische wetenschap enkele van de knapste koppen der wereld telt, dan kan men begrijpen, hoe ontzettend de Russen zijn over de mogelijkheden van dit wapen en dat het niet lang zal duren, of zij hebben de atoombom eveneens. Laat ons een ogenblik overwegen, hoe wij Amerikanen ons zouden voelen, wanneer de Russen de atoombom zouden hebben en wij niet,

als zij een betrekkelijke voorsprong zouden hebben waarvan wij wisten, dat wij die zouden kunnen inhalen... Dit is het Atoombomjaar nummer één. Wij moeten ons haasten, als wij in het Atoombomjaar 5 of 10 nog willen leven.“

Zomeekamp

Zoowel in de Bond als in de V.S.V. te Amsterdam zijn stemmen opgegaan, die het organiseren van een weekkamp bepleiten.

De bedoeling is om in samenwerking de bondsleden, de V.S.V.-leden en de andere lezers van onze bladen in het gehele land de gelegenheid te bieden om gedurende de eerste week van Augustus op een mooie plek ergens in Nederland, met de gezinnen, bij elkaar te zijn.

Dat we het aangename, dat hierin gelegen is, willen verbinden met het „nuttige“ voor ons werk en onze strijd is vanzelfsprekend.

Het grote belang, dat zowel de éne als de andere zijde van zo'n lange vergadering van kameraden heeft, stellen wij nu niet in het licht.

Ieder bedenke dat voor zichzelf. Thans gaat het er slechts om, dat wij op zeer korten termijn een beeld willen verkrijgen van de belangstelling, die voor dit plan in stad en land bestaat. Bij de voorlopige aanmelding moet worden opgegeven hoeveel volwassenen en hoeveel kinderen waarschijnlijk zullen komen.

Of men in een tent wil slapen of niet.

Of men een tent heeft en deze zelf gaat gebruiken of wil afstaan voor anderen.

Opgave van voor ons doel geschikte plaatsen stellen we op prijs, evenals voorstellen, aanbiedingen tot medewerking en dergelijke mededelingen. Berichten zenden aan: „Spartacus“, Beursstraat 17, Amsterdam-C.

Lezer!

Als ge dit blad regelmatig wilt ontvangen, geeft U dan op als abonnee.

Het wordt U dan thuisbezorgd of per post toegezonden, juist zoals ge wenst.

Prijs per week f 0.15,
per maand f 0.65,
per kwartaal f 1.95.

Vereniging Spartacus Vrienden V.S.V. VERGADERINGEN

Amsterdam Centrum.

Donderdag 18 April a.s. in gebouw „de Arend“, grote zaal, Breeuwerstraat bij het Haarlemmerplein.

Filmavond.

Hollandse geluidsfilm (boven 18 jaar).

Toegang vrij met introductie.

Voor alle lezers van Spartacus.

Den Haag.

Woensdag 10 April a.s. Koningstraat 42.

Onderwerp: „De voorlopige kapitulatie van Rusland“. Voor alle lezers van Spartacus.

Leeuwarden.

Spartacus-lezers van Leeuwarden houdt de avond van 23 April vrij voor een belangrijke vergadering. Plaats wordt nader bekend gemaakt.

Hilversum.

Iedere Vrijdagavond 8 uur in „Ons Gebouw“, Havenstraat. Gelegenheid tot discussie.

13 April 1946

Prijs 15 cent

6e Jaargang - No. 15

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur: TJEERD WOODSTRA Voorl. adres: Beursstraat 17, A dam-C.	<i>Proletariërs aller landen, verenigt U!</i>	Adres administratie Trouwingsstraat 8 Postgic 168797 ten name van Uitgeverij „De Vlam“ — Amsterdam
--	---	--

„Ontspanning“

Zoals te verwachten was, hebben Engeland en Amerika het niet tot een breuk met Rusland laten komen. In de Veiligheidsraad, waar de Russische vertegenwoordiger weliswaar niet verscheen, heeft men genoeg genomen met de schriftelijke verklaring van Gromyko, dat tussen de Perzische regering en Rusland een overeenkomst is getroffen, waarin Rusland belooft zijn troepen binnen 6 weken, gerekend vanaf 24 Maart, uit Perzië terug te trekken. In de Veiligheidsraad is men tevreden over de gang van zaken en men „geloofd, dat nu de weg tot volledige samenwerking van Rusland met de Veiligheidsraad open staat“.

Maar ook Rusland kon het niet tot een openlijk conflict laten komen. Het trekt zijn troepen terug en verzet daarmee de bakens iets naar achteren. Er wordt zelfs van een voorlopige nederlaag gesproken, maar of dat wel juist gezien is, valt te betwijfelen. Immers, de bovengenoemde overeenkomst gaat ook over de vorming van een Perzisch-Russische oliemaatschappij, die de exploitatie van de Perzische oliebronnen ter hand neemt en brengt verder de belofte der Perzische regering, dat deze „zo spoedig mogelijk een accoord tot stand wil brengen, waardoor de wettige aspiraties van het volk van Azerbeidzjan zullen worden bevredigd.“ Men is dichter bij de waarheid, als men zegt, dat Rusland zijn troepen terugtrekt, nadat het zich van voldoende invloed in Perzië heeft verzekerd.

De Engels-Amerikaanse pers ziet in het bereikte compromis de eerste „grote overwinning van den veiligheidsraad in de korte tijd van zijn bestaan“. Dat ziet er naar uit, alsof het de taak van de veiligheidsraad is, door compromissen de tegenwoordige tegenstellingen tussen de grote machten uit de wereld te helpen. Hoe twijfelachtig dan zijn overwinning in de Perzische kwestie is, blijkt ons inziens uit het bovengezegde. Men vertrouwt het zaakje in de Raad zelf blijkbaar ook niet, want men heeft uitgesproken, dat men onmiddellijk de zaak opnieuw zal behandelen, als zich moeilijkheden bij de verdere ontwikkeling zullen voordoen. En die moeilijkheden zullen zeker niet

uitblijven, want als er één twistpunt in de internationale politiek bestaat, dan is het wel de olie.

Reeds weten de kranten van Londen te melden, dat het oprichten van de Russisch-Perzische Oliemaatschappij uiterst koel ontvangen is. Volkomen begrijpelijk als men mag veronderstellen, dat Rusland, door zo'n maatschappij het monopolie over de Perzische olie krijgt. Neemt men daar dan nog bij, dat Azerbeidzjan dicht tegen de oliebronnen van Mossoel aanligt en dat ook de eisen van Rusland aan Perzië, betrekking hebben op gebieden, die aan de andere zijde het Mossoelgebied raken, dan weet men, dat de Perzische kwestie in wezen een oliekwestie is.

In dit licht bezien is Rusland geen stap terug gegaan, maar heeft integendeel zijn invloed versterkt.

Willen de Engels-Amerikanen niet dat hun oliebelangen in Perzië voorgoed opzij

gedrukt worden, dan moeten zij er voor zorgen, dat inderdaad nieuwe moeilijkheden ontstaan!

Nieuwe tegenstellingen komen aan de orde. Byrnes, de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken heeft een bijeenkomst van de buitenlandse ministers der grote mogendheden voorgesteld. Uit diplomatieke bron verneemt Reuter, dat als punt één op de agenda van deze bijeenkomst het Russische verzoek om het beheerschap over Tripolitaanië zal staan. Andere belangrijke geschilpunten, zoals de Russische eis tot schadevergoeding, „egenschap over de Dodecanesos, enz., zouden gemakkelijk opgelost kunnen worden, indien het „Tripolitaanse struikelblok door onderhandelingen in de hoogste regionen zal zijn weggeruimd.“ Er is dus gelegenheid genoeg, om nog nieuwe „overwinningen“ te behalen. Wat zulke overwinningen te betekenen hebben, heeft Chamberlain laten zien, toen hij in München met Hitler tot overeenstemming kwam.

De verkiezingen

„Sterft gij oude vormen en gedachten, Slaafgeboornen ontwaakt, ontwaakt. De wereld steunt op nieuwe krachten, Begeerte heeft ons aangeraakt“.

Zolang de meerderheid der arbeiders zich door verkiezingsleuzen „vangen“ laat, blijft het sterven van oude vormen en gedachten een wens van de minderheid. En onder de weinigen die zelfs inzien dat de „linkervleugel“ van de parlementaire partijen er op uit is regeringspartij te worden en nu al 'n verwoede „nationale-opbouw“-propaganda voert, zijn er die zeggen: we moeten van twee kwaden het minste kiezen.

Zij zien nog niet in dat de z.g. links-plementariër niet minder „kwaad“ is dan de z.g. rechtse. De „linkse“ beweert dat hij alleen in staat is, het productie-proces (lees kapitalisme) weer in „goede banen“ te leiden. Hij vraagt, om dit te kunnen doen een stuk macht in de staat, in de gemeenten, macht bij de overheidsinstanties in de bedrijven. De „linkse arbeiders-

Uit de inhoud van dit nummer:

Klassestrijd in Frankrijk.
Machinale hersenen.
Parijse Commune en Kroonstad.
Woningtekort.
Partij van de arbeid.
De D.U.W. en E.V.C.